

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

10.07.2024

Lēmums Nr. 4-02/44/2024

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Limbažu novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90009114631, juridiskā adrese: Rīgas iela 16, Limbaži, Limbažu novads LV – 4001, e – pasta adrese: pasts@limbazunovads.lv.

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “METRUM”, reģistrācijas Nr. 40103947826, juridiskā adrese: Ģertrūdes iela 47–4, Rīga, LV–1011; e – pasta adrese: metrum@metrum.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpārplānojums teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” otrai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā¹(turpmāk – Lokālpārplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2024. gada 24. maija vēstule Nr. 97/a/90–2024 “Iesniegums par lokālpārplānojuma izstrādi teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” otrajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā”, 2024. gada 24. maija iesniegums “Par lokālpārplānojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka vēja parka “Aloja” otrajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā” (turpmāk – Iesniegums), Limbažu novada domes 2024. gada 25. janvāra lēmums Nr. 52 (prot. Nr. 2, 50.) “Par lokālpārplānojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” otrai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā” (turpmāk – Lēmums) un tā 2. pielikums “Darba uzdevums lokālpārplānojumam teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” otrai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā” (turpmāk – Darba uzdevums)², Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2024. gada 8. marta vēstule Nr. 11.2/AP/2813/2024 “Nosacījumi lokālpārplānojuma izstrādei Braslavas pagastā, Limbažu novadā”, Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2024. gada 27. februāra vēstule Nr. 4.8/1098/2024-N “Par stratēģiskā

¹ Atbilstoši Limbažu novada domes 2024. gada 25. janvāra lēmumam Nr. 52 (prot. Nr. 2, 50.) “Par lokālpārplānojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” otrai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā” Lokālpārplānojuma teritorija ietver zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6644 002 0040, 6644 002 0058, 6644 004 0183, 6644 002 0005, 6644 0020 148, 6644 004 0279, 6644 004 0061, 6644 004 0175.

² Pieejami tīmekļvietnē: https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_29269.

ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”, Veselības inspekcijas 2024. gada 2. aprīļa vēstule Nr. 2.4.8.–1./326 “Par viedokli par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību lokālplānojuma izstrādei”, Biroja 2024. gada 21. jūnija vēstule Nr. 4-01/817/2024 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepieciešamības izvērtēšanu un lēmuma izdošanas termiņa pagarinājumu”.

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Plānošanas dokumenta Sagatavotāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams piemērot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo:

- 1) Lokālplānojuma izstrādes pamatojums un mērķis nav pretrunā Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022. – 2046. gadam (turpmāk – Stratēģija).
- 2) Lokālplānojums tiks izstrādāts atbilstoši Limbažu novada domes apstiprinātajam Darba uzdevumam, ievērojot institūciju nosacījumos izvirzītās prasības, kā arī spēkā esošo normatīvo aktu prasības. Par Lokālplānojuma redakciju tiks saņemti atzinumi no institūcijām, tai skaitā Dabas aizsardzības pārvaldes, Valsts vides dienesta un Veselības inspekcijas.
- 3) Ar Vides pārraudzības valsts biroja 2023. gada 28. augusta (turpmāk – Birojs) lēmumu Nr. 5-02-1/22/2023 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” paredzētajai darbībai vēja parka “Aloja” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai piemērots ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūra. Birojs 2023. gada 14. septembrī ir izdevis IVN programmu Nr. 5-03/16/2023.
- 4) IVN ietvaros tiks daudzpusīgi vērtēta paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un sniegta tās novērtējums.
- 5) Nav prognozējams, ka Lokālplānojuma Stratēģiskā novērtējuma procesa ietvaros tiks veikts papildus ietekmes novērtējums uz dabas vērtībām vai bioloģisko daudzveidību, kas jau nebūtu veikts IVN procesa ietvaros.
- 6) Stratēģiskā novērtējuma procesa ietvaros sagatavotajā vides pārskatā konsolidētā veidā tiktu ietverti jau IVN procesa ietvaros veikto ietekmju novērtējumu uz dabas vērtībām vai bioloģisko daudzveidību secinājumi.
- 7) Lokālplānojuma risinājumi tiks saskaņoti ar IVN procesā veiktās iespējamās ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Birojam³ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

³ Likuma 6. panta pirmā daļa.

2. 2024. gada 24. maijā⁴ Birojā saņemta Sagatavotājas 2024. gada 24. maija vēstule Nr. 97/a/90–2024 “Iesniegums par lokālpilnojumā izstrādi teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” otrajai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā”, kurā sniegta informācija par Lokālpilnojumā izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālpilnojumā tiek izstrādāts saistībā ar Stratēģiju⁵ un spēkā esošo Alojas novada⁶ teritorijas plānojumu 2013. – 2024. gadam⁷ (turpmāk – Teritorijas plānojums).
 - 2.2. Lokālpilnojumā teritorijā ir iekļautas astoņas zemes vienības Limbažu novada Braslavas pagastā (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 6644 002 0040, 6644 002 0058, 6644 004 0183, 6644 002 0005, 6644 0020 148, 6644 004 0279, 6644 004 0061, 6644 004 0175 ar kopējo platību. Lokālpilnojumā teritorijas platība ir 115,9 ha.
 - 2.3. Lokālpilnojumā tiek izstrādāts, lai īstenotu SIA “Utilitas Wind” ieceri par vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) būvniecību Lokālpilnojumā teritorijā. Lokālpilnojumā teritorija ir daļa no plānotā vēja parka “Aloja” (kopējā platība 781,4 ha), kurā paredzēts izbūvēt VES un saistīto infrastruktūru Valmieras novada Skanķalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos. Vēja parkā “Aloja” plānots uzstādīt līdz 31 VES. Kopējo uzstādāmo VES skaitu, to izvietojumu un parka kopējo jaudu ir paredzēts noteikt IVN procesa ietvaros. Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, no vēja parka tiks izbūvēta jauna kabeļu līnija, kas tiks pieslēgta esošai 330 kV līnijai “TEC– 2 – Kilingi–Nomme”, izbūvējot jaunu apakšstaciju Limbažu novada Braslavas pagastā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6644 001 0157. Birojs 2023. gada 28. augustā ir pieņēmis lēmumu Nr. 5-02-1/22/2023 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” vēja parka “Aloja” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai un 2023. gada 14. septembrī ir izdevis IVN programmu Nr. 5-03/16/2023⁸.
 - 2.4. Atbilstoši Stratēģijā noteiktai novada telpiskai struktūrai, Lokālpilnojumā teritorija atrodas ārpus ainaviski vērtīgām un kultūrvēsturiski nozīmīgām teritorijām un aizsargājamām dabas teritorijām, kurās nav pieļaujama vēja parku būvniecība. Atbilstoši Teritorijas plānojumam, Lokālpilnojumā teritorijas lielākai daļai noteiktas funkcionālās zonas “Lauku zemes (L)” un “Mežu teritorijas (M)”. Atsevišķās zemes vienībās ūdensobjektu teritorijas noteiktas kā “Ūdeņu teritorija” (Ū). Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN) VES būvniecība funkcionālajās zonās “Lauku teritorijas (L)” un “Mežu teritorijas (M)” nav atļauta. Teritorijas plānojuma TIAN 7.6. nodaļā “Alternatīvā energoapgāde” noteikti ierobežojumi VES izvietošanai.
 - 2.5. Lai realizētu plānotā vēja parka “Aloja” būvniecību, nepieciešami grozījumi spēkā esošajā Teritorijas plānojumā, Lokālpilnojumā teritorijai nosakot funkcionālās zonas “Lauksaimniecības teritorija” (L) apakšzonu, kurā atļauta “Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki” un “Inženiertehniskā

⁴ Biroja reģ.nr. 4-01/1602.

⁵ Pieejama tīmekļvietnē: <https://www.limbazunovads.lv/lv/limbazu-novada-ilgtspējigas-attistibas-strategijas-2022-2046gadam>.

⁶ Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam no 2021. gada 1. jūlija bijusī Alojas novada administratīvā teritorija ir iekļauta Limbažu novadā.

⁷ Pieejams tīmekļvietnē https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_137.

⁸ Informācija par IVN procedūras gaitu pieejama Biroja tīmekļa vietnē: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-aloja-un-ta-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba-valmieras-novada-skankalnes-un-vecates-pagastos-un-limbazu-novada-alojas-un-braslavas-pagastos-sia-utilitas-wind>.

infrastruktūra (14001)” zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Lauku zemes (L)”, un funkcionālās zonas “Mežu teritorija” (M) apakšzonu, kurā atļauta “Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki” un “Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)” zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Mežu teritorijas (M)”. Atbilstoši Darba uzdevuma 2.1. punktam, izstrādājot Lokālpilnojumumu, cita starpā tiks precizēti aprobežojumi, nosakot prasības katras zemes vienības teritorijas izmantošanai un apbūvei, nodrošināt piekļuvi jaunizveidotajām zemes vienībām.

- 2.6. Atbilstoši DAP Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” publiski pieejamai informācijai⁹ Lokālpilnojumuma teritorijā ir reģistrēti Eiropas Savienības nozīmes aizsargājami biotopi “7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās” un “91D0* Purvaini meži”, kā arī īpaši aizsargājamo sugu atradnes. Lokālpilnojumuma teritorija atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā. Iesniegumā norādīts, ka kopumā vēja parks “Aloja” plānots Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta neitrālajā zonā, kura atbilstoši Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta likumam ir noteikta, lai veicinātu biosfēras rezervāta teritorijā esošo apdzīvoto vietu līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību. Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 303 “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 2. pielikumā noteiktas teritorijas, kur ir atļauta VES būvniecība bez augstuma ierobežojuma, ievērojot šādus nosacījumus: 1) VES izvietojamas pēc DAP rakstiskas atļaujas saņemšanas un 2) VES izvietojamas grupās, kurās VES skaits nepārsniedz 20, pēc iespējas samazinot attālumu starp blakus esošajām VES, un attālums starp VES grupām nav mazāks par 2 km. Iesniegumā norādīts, ka Lokālpilnojumuma teritorija ietilpst teritorijā, kur ir atļauta VES būvniecība bez augstuma ierobežojumiem.
 - 2.7. Lokālpilnojumuma teritorijā plānotā darbība atbilst Likuma 1. pielikuma 26.¹ punktā noteiktajai darbībai, kur ietekmes novērtējums ir nepieciešams VES būvniecībai, ja to kopējā jauda ir 50 MW un vairāk.
3. Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi Lokālpilnojumuma izstrādes uzdevumi:
 - 3.1. Lokālpilnojumumā iekļaut Lokālpilnojumuma teritorijas un tai pieguļošo platību 800 m rādiusā ap to esošās situācijas aprakstu un analīzi, piekļušanu teritorijai VES būvniecības un ekspluatācijas laikā.
 - 3.2. Izvērtēt Lokālpilnojumuma teritorijā plānotās funkcionālās zonas ietekmi uz blakus esošo zemesgabalu pašreizējo un atļauto izmantošanu, t.sk., VES ietekmi uz 800 m rādiusā no Lokālpilnojumuma teritorijas robežas uz esošo dzīvojamo, viensētu apbūvi, un to attīstības iespējām.
 - 3.3. Lokālpilnojumumā pamatot teritorijas funkcionālā zonējuma maiņas nepieciešamību.
 - 3.4. Izvērtēt iespējamus risinājumus VES saražotās enerģijas uzglabāšanai.
 - 3.5. Izstrādāt TIAN Lokālpilnojumuma teritorijai, noteikt apbūves parametrus, precizēt funkcionālo zonu galvenos izmantošanas veidus un atļautās papildizmantotāšanas, noteikt prasības vides piesārņojuma mazināšanai, izvirzīt prasības transporta un satiksmes infrastruktūras plānošanai, inženierkomunikāciju izvietotāšanai, ja nepieciešams, noteikt prasības apbūves ierobežojumiem.
 - 3.6. Atbilstoši mēroga noteiktībai precizēt apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.

⁹ Tīmekļvietne: <https://ozols.gov.lv/pub> (skat. 09.07.2024.).

- 3.7. Grafiskajā daļā izstrādāt perspektīvos transporta infrastruktūras un organizācijas risinājumus, inženiertehniskās infrastruktūras risinājumus.
 - 3.8. Paskaidrojuma rakstā iekļaut informāciju un kartogrāfisko materiālu par teritorijām, kuras skar apbūves ierobežojumi.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. Dienesta 2024. gada 8. marta vēstule Nr. 11.2/AP/2813/2024 “Nosacījumi lokālpilānojuma izstrādei Braslavas pagastā, Limbažu novadā”. Dienests, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, secina, ka Lokālpilānojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo Lokālpilānojumā paredzētā darbība – vairāku VES (vēja parka) ierīkošana un citi iespējamie risinājumi Teritorijas plānojuma grozījumos var atstāt būtisku ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. Dienests izvirzījis nosacījumus Lokālpilānojuma izstrādei, tostarp:
 - 4.1.1. Lokālpilānojuma risinājumus izvērtēt Stratēģijas kontekstā un nodrošināt atbilstību tai, t.sk. telpiskās attīstības vadlīnijām.
 - 4.1.2. Lokālpilānojuma risinājumus izvērtēt Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta normatīvo aktu un ainavu ekoloģiskā plāna kontekstā un nodrošināt atbilstību tiem.
 - 4.1.3. Uzrādīt vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, ievērojot saimnieciskās darbības aprobežojumus tajās, atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām.
 - 4.1.4. Uzrādīt funkcionālo zonējumu, kurā tiks atļauta VES būvniecība Lokālpilānojuma teritorijā. TIAN iekļaut prasības VES maksimālajam augstumam. Lokālpilānojumā uzrādīt teritorijā esošās dzīvojamās ēkas, kā arī ārpus Lokālpilānojuma teritorijas ietekmes areālā esošās dzīvojamās mājas, t.sk. arī Valmieras novada teritorijā.
 - 4.1.5. Uzrādīt piebraucamos ceļus plānotajām VES.
 - 4.1.6. Lokālpilānojumā jāiekļauj teritorijas un pieguļošo platību (t.sk. iespējami ietekmētās teritorijas ārpus Lokālpilānojuma, arī Valmieras novada teritorijā) esošās situācijas apraksts un izvērtējums (vides un dabas resursu izvērtējums, tai skaitā teritorijas ainaviskā kvalitāte u.tml.). Lokālpilānojuma izstrādē iekļaut ainavu eksperta atzinumu par ietekmi uz teritorijas ainavisko kvalitāti, kā arī pasākumiem, kas jāparedz ainaviskās kvalitātes saglabāšanai, it īpaši no nozīmīgākajiem skatu punktiem. Lokālpilānojums jāizstrādā saskaņā ar šajā atzinumā iekļautajiem nosacījumiem / secinājumiem, atzinums jāpievieno Lokālpilānojumam. TIAN iekļaut prasības ainavas kvalitātes nodrošināšanai.
 - 4.1.7. Ņemot vērā, ka būtiska daļa Lokālpilānojuma teritorijas atrodas mežā, kā arī tajā un salīdzinoši netālu no tās vairākās vietās novērotas īpaši aizsargājamo putnu sugas, izstrādāt ekspertu (par sugu grupu – putni un zīdītāji-sikspārņi) atzinumus par paredzētās darbības (vēja parka būvniecības un ekspluatācijas) ietekmi uz ietekmes zonā esošajām īpaši aizsargājamām putnu un sikspārņu

sugām un to dzīvotnēm. Lokālplānojumā ņemt vērā izpēšu rezultātus, ekspertu ieteikumus iekļaut TIAN.

- 4.1.8. Lokālplānojumā izvērtēt teritorijā plānotās funkcionālās zonas un paredzēto darbību ietekmi uz tajās un tuvākajā apkārtnē esošo un plānoto izmantošanu, nepieļaujot risinājumus, kas var radīt būtisku vides kvalitātes pasliktināšanos, īpašu vērību pievēršot Lokālplānojuma teritorijā un tuvumā esošās dzīvojamās un publiskās apbūves vides kvalitātes saglabāšanai (trokšņa traucējumi, vibrācijas, elektromagnētiskais starojums, mirgošanas efekts, avāriju riski un citi aspekti). Ievērot Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 163. un 163.¹ punktus noteiktos attālumus, atbilstoši tam – ap plānotajām VES iezīmēt buferzonas vismaz 500 – 800 m rādiusā, atkarībā no Lokālplānojumā atļautās VES jaudas. Ja pagaidām nav zināmas VES atrašanās vietas, Lokālplānojumā uzrādīt normatīviem atbilstošas buferzonas ap esošajām dzīvojamām mājām, kurās VES būvniecība nav atļauta, t.sk. arī ārpus Lokālplānojuma teritorijas.
- 4.2. DAP administrācijas 2024. gada 27. februāra vēstule Nr. 4.8/1098/2024-N "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību". DAP administrācija izteikusi viedokli, ka saskaņā ar Likuma 4. panta trešo daļu un 23.² pantā noteiktajiem Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijiem Lokālplānojumam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2024. gada 2. aprīļa vēstule Nr. 2.4.8.–1./326 "Par viedokli par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību lokālplānojuma izstrādei". Veselības inspekcijas ieskatā Lokālplānojumam nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, lai novērtētu iespējamus riskus, kas saistīti ar maksimāli pieļaujamo VES jaudu, augstumu, daudzumu un izvietojumu plānotā vēja parka teritorijā, saistībā ar to ilgtermiņa ietekmi uz vidi un iedzīvotājiem, uzmanību vēršot trokšņa, vibrāciju, ietekmes uz ainavu, mirgošanas efekta un atstarošanās, elektromagnētisko traucējumu ietekmes uz cilvēku veselību un dzīves kvalitāti vērtējumam VES un vēja parka ekspluatācijas laikā.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Sagatavotājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
 - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta "a", "b", "c", "d" apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Atbilstoši Lēmumā, Darba uzdevumā un Iesniegumā sniegtajai informācijai Lokālplānojums tiek izstrādāts ar mērķi radīt priekšnoteikumus vēja parka “Aloja” daļas un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Lokālplānojuma teritorijā. Birojs konstatē, ka Lokālplānojuma būtība un ar to izstrādes uzdevumi ir saistīti un pakārtoti Likuma 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 26.¹ punkta¹⁰ darbības vietas identificēšanai, kas ir atkarīga no ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 5.4. Lai īstenotu ieceri veikt vēja parka “Aloja” daļas būvniecību Lokālplānojuma teritorijā, ar konkrēto plānošanas dokumentu paredzēts veikt grozījumus spēkā esošajā Teritorijas plānojumā un atbilstoši Noteikumu Nr. 240 nosacījumiem noteikt funkcionālās zonas “Lauksaimniecības teritorija” (L) apakšzonu, kurā atļauta “Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki” un “Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)” zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Lauku zemes (L)”, un funkcionālās zonas “Mežu teritorija” (M) apakšzonu, kurā atļauta “Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki” un “Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)” zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Mežu teritorijas (M)”. Ņemot vērā Lokālplānojuma izstrādes mērķi un Lokālplānojuma teritorijas platību (115,9 ha), kā arī to, ka Lokālplānojuma teritorijā atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN nosacījumiem VES izbūve līdz šim nav atļauta, secināms, ka ar plānošanas dokumentu paredzētas būtiskas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā salīdzinājumā ar pašreizējo atļauto izmantošanu (Likuma 23.² panta 3. punkta “d” apakšpunkts).
- 5.5. Ar Lokālplānojuma izstrādi cita starpā ir paredzēts pieļaujamības aspektā izvērtēt tādu jautājumus kā VES trokšņa ietekme, ietekme uz dzīvojamām apbūves vietām, ainavu, biotopiem, putniem un sikspārņiem. Šādas prasības ietvertas gan Lokālplānojuma Darba uzdevumā, gan institūciju izvirzītajos nosacījumos. Secināms, ka Lokālplānojuma teritorija nav nodrošināta ar plānotās attīstības nepieciešamo infrastruktūru, un no Darba uzdevuma izriet, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi ir nepieciešams Lokālplānojuma teritorijā izstrādāt transporta infrastruktūras risinājumus. Ievērojot minēto, secināms, ka Lokālplānojuma izstrādes priekšnosacījumi un jautājumi, kurus ar plānošanas dokumentu paredzēts risināt un izvērtēt, aptver vides problēmas un jomas, kas tieši saistītas ar plānotā VES parka ietekmes uz vidi novērtējumu un tā ietvaros paredzēto nosacījumu izstrādi (darbības realizācijai, tās izvietojumam, pieļaujamībai).

¹⁰ Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts: “Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu”.

- 5.6. Iesniegumā kā viens no apsvērumiem, kāpēc konkrētajam plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams, norādīts, ka Lokālplānojuma risinājumi attiecībā uz VES izvietojumu un ar to darbību saistītās nepieciešamās infrastruktūras plānošanu tiks pamatoti ar IVN procesā veikto vēja parka "Aloja" un saistītās infrastruktūras būvniecības un ekspluatācijas ietekmju vērtējumu. Netiek prognozēts, ka Lokālplānojuma Stratēģiskā novērtējuma procesa ietvaros tiks veikts papildus ietekmes novērtējums uz dabas vērtībām vai bioloģisko daudzveidību, kas jau nebūtu veikts IVN procesa ietvaros. Šajā kontekstā Birojs vērš uzmanību, ka apstākļi, ka Lokālplānojuma teritorijā paredzētajai darbībai ir piemērots un tiek veikts IVN¹¹, vispārēji nevar būt par pamatu secinājumam, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nebūtu piemērojams. Birojs vērš uzmanību, ka katrai no novērtēšanas procedūrām ir savs mērķis un uzdevums, tādēļ katrā gadījumā jāvērtē plānošanas dokumenta būtība un risinājumi. Turklāt IVN pēc būtības neaptver to jautājumu loku, kas jārisina un jāvērtē teritorijas attīstības plānošanas līmenī. Šāda novērtējuma ietvarā cita starpā jāņem vērā arī pašvaldības konceptuālais ilgtermiņa redzējums novada teritorijas attīstībai, Lokālplānojuma risinājumu un plānotās attīstības ieceres iederību tajā, iedzīvotāju (zemes īpašnieku) intereses, saistošo normatīvo aktu prasības, alternatīvie plānošanas risinājumi teritorijas turpmākai izmantošanai, apzinot un novēršot iespējamās konfliktsituācijas starp dažādiem teritorijas izmantošanas veidiem ne vien konkrētās Lokālplānojuma teritorijas robežās, bet arī kopskatā ar tuvākajā apkārtnē plānoto / atļauto izmantošanu. Turklāt šajā gadījumā jāņem vērā arī apstākļi, ka vēja parka "Aloja" un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai ir uzsākta četru atsevišķu lokālplānojumu izstrāde Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojās un Braslavas pagastos¹². Ņemot vērā to, ka VES un attiecīgas infrastruktūras būvniecība visās šajās teritorijās ir saistīta (viena paredzētā darbība) un varbūtējais VES novietojums ir atkarīgs no visu VES savstarpējo un summāro ietekmju novērtējuma, visu četru lokālplānojumu izstrāde un ietekmju novērtējums (gan plānošanas dokumentu, gan paredzētās darbības līmenī) jāveic saskaņoti un paralēli, lai nodrošinātu atbilstošu risinājumu izstrādi.
6. Ņemot vērā iepriekš norādīto, tostarp Dienesta, DAP administrācijas un Veselības inspekcijas viedokļus, Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Turklāt viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību (Likuma 23.² panta 1. punkta "d" apakšpunkts, 2. punkta "a", "b", "d", "e" apakšpunkts, 3. punkta "d" apakšpunkts, 4. punkta "a" un "b" apakšpunkts), sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi

¹¹ Saskaņā ar Likuma 1. panta 2. punktu ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos.

¹² Informācija par plānošanas dokumentu izstrādes uzsākšanu pieejama tīmekļvietnēs: https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_28907, https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_29265, https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_29267, https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_29269.

novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu.

7. Plānošanas dokumenta risinājumi, tostarp visas Lokālplānojuma TIAN atļautās darbības, jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības. Konkrētajā gadījumā šī nosacījuma izpilde nozīmē arī to, ka vides pārskats sagatavojams kopskatā ar paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem un visu četru izstrādē esošo lokālplānojumu risinājumiem (skat. šī lēmuma 5.6. punktu) un veikto Stratēģisko novērtējumu rezultātiem. Šajā kontekstā Birojs papildus rekomendē izstrādāt vienotu vides pārskatu visai plānotās darbības teritorijai, aptverot izstrādē esošos lokālplānojumus viena novada robežās (konkrētajā gadījumā – Limbažu novada), lai arī šī Lokālplānojuma teritorija ir izvietota attālak no kompaktākās vēja parka “Aloja” teritorijas daļas. Sagatavojot vides pārskatu, cita starpā ir jāņem vērā arī Likuma 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais, ka “izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi”

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.
3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
4. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka Lokālplānojums atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts), citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “a” un “b” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parka “Aloja” otrai daļai Braslavas pagastā, Limbažu novadā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Ilze Lielvalode,
ilze.lielvalode@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Limbažu novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA “*Metrum*”, e – pasts: metrum@metrum.lv.